
MØTEINNKALLING

KONTROLLUTVALGET I OS KOMMUNE

MØTEDATO: Onsdag 28. november 2018
KL.: 14:00
STED: Møterom "Nystuggu" i Os kommunehus

<i>Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører (jf Kommunelovens § 31)</i>

SAKSLISTE

SAK NR.	INNHold
22/2018	Godkjenning av saksliste og innkalling
23/2018	Protokoll fra møte 25.04.18
24/2018	Orientering i fra felles regnskapskontor
25/2018	Forvaltningsrevisjonsrapport - <i>Fastsetting av gebyrer for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesaker</i>
26/2018	Selskapskontroll i FIAS - rapport
27/2018	Årsplan 2019 for kontrollutvalget
28/2018	Notat i fra Revisjon Fjell IKS – Forslag endring av prosjekt 2019
29/2018	Orienteringssaker
30/2018	Åpen post

Vær oppmerksom på at den enkelte representant selv er ansvarlig for å følge med på eventuell inhabilitetsproblematikk i den enkelte sak. Den enkelte representant **må** selv kontrollere om det foreligger inhabilitet i noen saker og eventuelt varsle om dette til møtesekretæren. Dette uavhengig av om det har vært inhabilitet ved tidligere behandlinger av saken(e).

Os i Ø. 21. november 2018

for
Kai Inge Trøan
leder i Kontrollutvalget

Torill Bakken

Torill Bakken
Kontrollutvalg Fjell IKS

Kopi er sendt: Ordfører, Revisor, ekspedisjonen til offentlig gjennomsyn.

Eventuelle forfall meldes til Kontrollutvalg Fjell IKS,
Torill Bakken, tlf 908 15 16 eller: tb@kontrollutvalg fjell.no

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	28.11.18	22/2018

Behandling av saken:

Saksnr.: 22/18
Utvalg: Kontrollutvalget

Møtedato:
28.11.18

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksdokumenter:

- Saksliste til møte 28.11.18

Saksframlegg:

Saken er obligatorisk i alle møtene i utvalget.

Saklisten er gjennomgått og godkjent av utvalgets leder.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saksliste og innkalling til møte 28.11.18 godkjennes.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	28.11.18	23/2018

Behandling av saken:

Saksnr.: 23/18
Utvalg: Kontrollutvalget

Møtedato:
28.11.18

Protokoll fra møte 26.09.18

Saksdokumenter:

- Møteprotokoll fra møte 26.09.18

Saksframlegg:

Protokollen ble godkjent og signert etter møtet og legges fram kun til orientering.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Møteprotokoll fra møte 26.09.18 tas til orientering.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

Os kommune

MØTEPROTOKOLL Kontrollutvalget

Møtested: "Oppistuggu", Os kommunehus
Møtedato: Onsdag 26. september 2018
Tid: Kl. 14:00
Saknr. 15-21

Medlemmer:

Leder Kai Inge Trøan
Nestleder Jon Gunnar Rønningen
Astrid Nyvoll
Kari Marit Aasbø
Mary Anne Bakos

Forfall:

Varamedlem:

Andre:

Fra Kontrollutvalg Fjell IKS: Torill Bakken
Fra Revisjon Fjell IKS: Svein Magne Evavold
Fra administrasjonen:

Møtet ble avsluttet kl. 15:00

Os i Ø, 26. september 2018

Torill Bakken

Torill Bakken
Møtesekretær

Mary Anne Bakos
Kari Marit Aasbø
Astrid Nyvoll
Jon Gunnar Rønningen
Kai Inge Trøan

Neste møte avholdes onsdag 28. november 2018 på Kommunehuset

15/2018 Godkjenning av saksliste og innkalling

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saksliste og innkalling til møte 25.04.18 godkjennes.

Behandling:

Utvalget har merket seg at de savner restanseoversikt. Dette er tidligere vedtatt at skal stå på sakskartet hvert møte. Regnskapsleder kommer til neste møte og orienterer om status.

Kontrollutvalgets vedtak:

Saksliste og innkalling til møte 25.04.18 godkjennes.

16/2018 Protokoll fra møte 25.04.18

Sekretariatets forslag til vedtak:

Møteprotokoll fra møte 25.04.18 tas til orientering.

Behandling:

Sekretariatets forslag enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak:

Møteprotokoll fra møte 25.04.18 tas til orientering.

17/2018 Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Oppfølging av politiske vedtak»

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kommunens tilbakemelding om iverksettelse av tiltak på bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapporten "*Oppfølging av politiske vedtak i Os kommune*" tas til orientering.

Behandling:

Revisor kommenterte tilbakemeldingen og svarte på spørsmål i fra utvalget. Utvalget diskuterte saken.

Kontrollutvalgets vedtak:

Kommunens tilbakemelding om iverksettelse av tiltak på bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapporten "*Oppfølging av politiske vedtak i Os kommune*" tas til orientering.

18/2018 *Brev fra revisjonen – forslag til endring av prosjektplan***Sekretariatets forslag til vedtak:**

Kontrollutvalget godkjenner den framlagte reviderte prosjektbeskrivelsen av forvaltningsprosjektet "Fastsetting av gebyrer for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesaker" slik den foreligger.

Behandling:

Revisor var til stede under behandlingen og redegjorde for bakgrunnen for forslag til utvidelse av prosjektet. Prosjektet er igangsatt og revisor ga videre en kort orientering om status for prosjektet.

Kontrollutvalgets vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner den framlagte reviderte prosjektbeskrivelsen av forvaltningsprosjektet "Fastsetting av gebyrer for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesaker" slik den foreligger.

19/2018 *Budsjett 2019 for kontroll og tilsyn***Sekretariatets forslag til innstilling:**

Kontrollutvalget vedtar det framlagte forslag til budsjett for 2019. Saken oversendes kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret vedtar det fremlagte forslag til budsjett 2019 kontroll- og tilsynsfunksjonen i Os kommune med en ramme på kr 509.000.

Behandling:

Sekretariatets forslag enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets innstilling:

Kontrollutvalget vedtar det framlagte forslag til budsjett for 2019. Saken oversendes kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret vedtar det fremlagte forslag til budsjett 2019 kontroll- og tilsynsfunksjonen i Os kommune med en ramme på kr 509.000.

20/2018 Orienteringssaker

Kontrollutvalgets behandling og vedtak:

Sekretariatet orienterte om tilsyn gjennomført i Os kommune vedr. kommunens hjemmesider. Sekretariatet oversender lenke til rapporten. Sakene tas til orientering.

21/2018 Åpen post

Kontrollutvalgets behandling:

Kontrollutvalget ønsker en orientering om status for kommunens arbeid i forbindelse med de nye personvernreglene som trådte i kraft 25.05.18. Saken settes på kartet neste møte.

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	28.11.18	24/2018

Behandling av saken:

Saksnr.: 24/18
Utvalg: Kontrollutvalget

Møtedato:
28.11.18

Orientering om felles regnskapskontor for Os, Røros og Holtålen

Saksdokumenter:

- Ingen

Saksframlegg:

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret.

Kontrollutvalget kan hos kommunen eller fylkeskommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene. For kontrollutvalgets medlemmer og dets sekretariat gjelder forvaltningslovens alminnelige bestemmelser om taushetsplikt, jf. forvaltningsloven § 13 mv.

Det ble i 2016 etablert et felles regnskapskontor for Os, Røros og Holtålen.

Det ble etablert et vertskommunesamarbeid som er en interkommunal samarbeidsløsning som er organisert i henhold til de formelle krav som fremgår av kommuneloven § 28b.

Holtålen kommune som vertskommune og har ansvaret for den faglige og kvalitative utviklingen av de ulike samarbeidsområdene.

Kontoret skal ivareta alle oppgaver knyttet til kommunens regnskaper.

Kontoret fungerte ikke i henhold til intensjonen ved etablering. Uro og sykmeldinger preget kontoret de første to årene, og både Røros og Os kommuner måtte selv ta arbeidet med årsavslutninger for 2017.

Det ble i mars 2018 ansatt ny leder på kontoret og han er innkalt for å gi utvalget en orientering om status i avdelingen.

Utvalget har også bedt om å få en orientering om innfordringsarbeidet og restanseutviklingen.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til regnskapsleder ved interkommunalt regnskapskontor i Holtålen kommune til orientering.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	28.11.18	25/2018

Behandling av saken:

Saksnr.: 25/18
Utvalg: Kontrollutvalget
Kommunestyret

Møtedato:
28.11.18

Forvaltningsrevisjonsrapport – «Kommunens fastsetting av gebyrer for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesak »

Saksdokumenter:

- Forvaltningsrevisjonsrapport av 10.10.18 – utarbeidet av Revisjon Fjell IKS

Bakgrunn:

Kommunestyret i Os behandlet i møte 15.12.2016 i sak 64/2016 «Overordnet analyse og forslag til plan for forvaltningsrevisjon for 2016 – 2019» etter innstilling fra kontrollutvalget (KU sak 35/2016). Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for 2016 – 2019 ble vedtatt med følgende prosjekt i forvaltningsrevisjon for 2018: «Vurdering av kommunens beregninger av gebyrer og betalingssatser på områdene kart- og oppmåling».

Kontrollutvalget behandlet endelig prosjektbeskrivelse i september 2018, sak 18/18.

Formål:

Formålet med prosjektet er å finne svar på om kommunen etterlever bestemmelsene for fastsetting av gebyrer innenfor tjenestene oppmålingsforretninger og byggesaksbehandling.

Problemstillinger:

For enhver forvaltningsrevisjon utarbeides det problemstillinger.

Med utgangspunkt i formålet med prosjektet har hovedproblemstillingen vært:

Etterlever Os kommune bestemmelsene for fastsetting av gebyrer for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesaker?

Avgrensning:

Prosjektet avgrenses til å vurdere kommunens beregninger av betalingssatsene som ligger til grunn for fakturering av oppmålingsforretninger og byggesaksbehandling. Revisjonen foretar ikke vurderinger av annen saksbehandling på tjenesteområdet. Prosjektet omfatter regnskaper for årene 2015 – 2017.

Rådmannens uttalelse:

En foreløpig rapport ble oversendt til rådmannen for uttalelse 18.09.2018.

Rådmannen har avgitt uttalelse til rapporten 10.10.2018 og denne er i sin helhet vedlagt rapporten.

Revisors konklusjon:

Os kommune har ikke et prinsippvedtak om at gebyrene for byggesaksbehandling og oppmålingsforretninger fullt ut skal dekke kostnadene med tjenestene. Det er utarbeidet etterkalkyler for 2017 og revisor mener at kommunen har grunnlaget som trengs for å kunne ta standpunkt til om gebyrene fullt ut skal dekke kostnadene. Etterkalkyler vil uansett være nødvendige for å kunne bekrefte at gebyrene ikke overstiger selvkost for tjenestene.

Revisor har kontrollert etterkalkylene for 2017 og har konkludert med at de ikke gir riktige uttrykk for kommunens selvkost med tjenestene. De mener også at det er forhold i kalkylene som må vurderes nærmere før det er mulig å fastslå om det er beregnet en korrekt selvkost. Rådmannen opplyser at kommunen jobber videre med kalkylene og at det vil bli utarbeidet en bedre etterkalkyle for 2018. Med unntak for de feilene og uklarhetene de har påpekt, mener revisor at etterkalkylene er gjennomført på en god måte.

Revisor har påpekt svakheter ved den tekniske utformingen av kommunens budsjett og regnskap for selvkosttjenestene byggesaksbehandling og oppmålingsforretninger. De mener at disse svakhetene er kilder til feil i etterkalkylene. De mener det er viktig å gi riktig og fullstendig informasjon om kostnadene med tjenester hvor selvkost setter den øvre rammen for størrelsen på gebyrene. Revisor mener at informasjonen i årsregnskapet bør forbedres.

Revisors anbefalinger:

Med bakgrunn i sine funn og vurderinger vil revisor anbefale at kommunen for tjenestene byggesak og oppmålingsforretninger:

- bør på prinsipielt grunnlag avklare om tjenestene fullt ut skal finansieres gjennom gebyrene eller om kommunen skal subsidiere tjenestene
- det bør utarbeides korrekte selvkostkalkyler
- informasjonen i årsregnskapet om tjenestene bør forbedres.

Saksvurdering:

Sekretariatet er av den oppfatning at Revisjon Fjell IKS har avgitt en rapport i tråd med vedtatt prosjektbeskrivelse, samt kontrollutvalgets forutsetninger. Sekretariatet vil tilrå at kontrollutvalget slutter seg til revisors anbefaling.

Sekretariatets forslag til innstilling:

Forvaltningsrevisjonsrapporten "Kommunens fastsetting av gebyrer for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesak" tas til etterretning. Rådmannen bes sørge for at revisors anbefalinger blir fulgt slik at kommunen for tjenestene byggesak og oppmålingsforretninger:

- på prinsipielt grunnlag avklarer om tjenestene fullt ut skal finansieres gjennom gebyrene eller om kommunen skal subsidiere tjenestene
- utarbeider korrekte selvkostkalkyler
- forbedrer informasjonen om tjenestene i årsregnskapet

Rådmannen bes rapportere til kontrollutvalget om iverksatte tiltak innen 01.05.19.

MØTEBOK

Behandling:

Kontrollutvalgets innstilling:

Kommunestyrets vedtak:

Kontrollutvalget i Os kommune

Deres ref:

Vår ref. OS2018125E

Dato: 11.10.2018

Forvaltningsrevisjon om kommunens fastsetting av gebyrer for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesak

I henhold til plan for forvaltningsrevisjon har kontrollutvalget i Os kommune bestilt en forvaltningsrevisjon om kommunens fastsetting av gebyrer for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesak.

Formålet med revisjonen er å undersøke om kommunen etterlever bestemmelsene for beregning av gebyrer for disse tjenestene.

Undersøkelsen er nærmere konkretisert i følgende problemstilling:

- Etterlever Os kommune bestemmelsene for fastsetting av gebyrer for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesak?

Vedlagt oversendes vår rapport.

Svein Magne Evavold
Revisjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har ingen signatur.

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	28.11.18	26/2018

Behandling av saken:

Saksnr.: 26/18
Utvalg: Kontrollutvalget
Kommunestyret

Møtedato:
28.11.18

Selskapskontroll Forvaltningsrevisjon Fjellregionen Interkommunale Avfallsselskap AS - FIAS

Saksdokumenter:

- Forvaltningsrevisjon FIAS, datert 15.10.18
- Plan for selskapskontroll i Os Kommune (ikke vedlagt)
- Vedtak kontrollutvalget, sak 05/18 i møte 24.01.18 (ikke vedlagt)

Saksframlegg:

Revisjon Fjell IKS har gjennomført selskapskontroll av Fjellregionen Interkommunale Avfallsselskap AS (heretter benevnt FIAS)

Rapporten er gjort i henhold til vedtatt plan for selskapskontroll og vedtatt gjennomført prosjekt felles med de øvrige eierkommuner etter vedtak i kontrollutvalget 25.01.18.

Ni av ti eierkommuner bestående av Holtålen og Røros i Trøndelag, og Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Engerdal, Folldal og Stor-Elvdal i Hedmark sluttet seg til gjennomføring av selskapskontroll. Prosjektet er utført av Revisjon Fjell IKS.

Formål:

Formålet med prosjektet er å undersøke om FIAS etterlever regelverket for selvkostberegning, og at skillet mellom lovpålagte oppgaver og næringsvirksomhet håndteres på en betryggende måte. Gjennom en slik kontroll vil kommunene forsikre seg om at renovasjonsgebyrene blir korrekt beregnet, og at det ikke skjer noen krysssubsidiert mellom virksomhetsområdene som virker konkurransevridende.

Problemstilling:

Følgende problemstillinger er definert:

- **Oppfyller FIAS bestemmelser i lover, forskrifter og retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale renovasjonstjenester?**
- **Holdes de lovpålagte oppgavene for kommunal renovasjon adskilt fra selskapets konkurranseutsatte virksomhet på en måte som forhindrer krysssubsidiert?**

Prosjektet er avgrenset til å undersøke om FIAS oppfyller relevante bestemmelser om beregning om av selvkost og forbudet mot krysssubsidiert. Dette avgrenses nærmere til det som revisjon betrakter som de mest kritiske faktorene, herunder:

- Om det føres avdelingsregnskap som på en betryggende måte skiller næringsvirksomhet og de ulike selvkostområdene fra hverandre

- Fordelingsmetode for henføring av indirekte kostnader, slik som ledelses- , støtte- og fellesfunksjoner på de ulike virksomhetsområdene
- Metode for å fordel kostnadene på selvkostområdene deltakerkommunene i mellom
- Avsetning av overskudd til selvkostfond og framføring av underskudd for selvkostfondene samt renteberegning for fondene
- Beregning av kalkulatoriske kostnader
- For- og etterkalkulering av selvkost

Metode for gjennomføring av undersøkelsen:

Informasjonen er av revisjon innhentet fra selskapets årsmeldinger, årsregnskap budsjettdokumenter og interne kalkyler. Utdypende fakta om selskapets rutiner er kartlagt gjennom spørsmål til selskapet. Selskapet har fått en foreløpig versjon av rapporten oversendt for uttalelse. Prosjektet er av revisjon gjennomført i samsvar med RSK 001 – Standard for forvaltningsrevisjon fastsatt av styret i Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) 23.05.2005.

Revisjonskriterier:

Revisjonskriterier skal danne norm eller referanser som de innsamlede dataene vurderes opp mot, og gir uttrykk for hvordan tilstanden bør være på de reviderte områdene.

Rammeverket for FIAS sin selvkostberegning følger av forurensingsloven, avfallsforskriften, Miljødirektoratets veileder M-258/2014 og Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder H-3/14.

Regelverket angir hvilke krav som stilles til kommunens gebyrberegning. Kommunene kan imidlertid ikke organisere seg bort fra rammeverket ved å velge alternative organisasjonsformer for sin tjenesteproduksjon. Begrepet kommune i regelverket omfatter også selvstendige rettssubjekter som eies av kommunen, selv om disse formelt sett er egne juridiske enheter. Kommunalt heleide aksjeselskap som utfører selvkost-tjenester for kommunen vil derfor være omfattet av regelverket for gebyr og selvkost-prinsippet. Slike selskap må sette opp selvkostkalkyle i henhold til retningslinjene for selvkostberegning.

Revisjon redegjør grundig i kapittel 3 i rapporten hvilke konkrete deler av regelverket de måler FIAS sin praksis opp mot.

Daglig leders uttalelse:

Daglig leder har i brev av 01.10.18 gitt følgende uttalelse på foreløpig rapport:

Basert på revisjonens foreløpig rapport er det ikke funnet faktiske feil eller mangler som påvirker konklusjonen.

Selskapet avventer eiernes vurdering av foreslåtte tiltak.

Revisors vurderinger:

Revisor sine vurdering på de enkelt problemstillinger

- Oppfylles FIAS bestemmelser i lover, forskrifter og retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale renovasjonstjenester?
- Holdes de lovpålagte oppgavene for kommunal renovasjon adskilt fra selskapets konkurranseutsatte virksomhet på en måte som forhindrer krysssubsidiering?

omtales nærmere i rapportens kapittel 5 side 23 – 29.

Revisors konklusjon:

Oppfylles FIAS bestemmelser i lover, forskrifter og retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale renovasjonstjenester?

Revisjonen har konkludert med at dette i all hovedsak er tilfelle. De har ikke funnet noen indikasjoner på at selvkostregnskapet har blitt belastet med for høye eller for lave kostnader. Men de har kommet med noen anførsler om følgende forhold:

- Grunnlaget for alle fordelingsnøkler for felleskostnader må kunne dokumenteres. Vi mener at dokumentasjon av hvordan tidsbruken til daglig leder og hans stab blir fordelt bør underbygges bedre.
- Alle fordelingsnøkler bør oppdateres når etterkalkylen settes opp, slik at de reflekterer ressursbruken i regnskapsåret og ikke i tidligere perioder.
- Det vil bidra til større åpenhet og dokumentasjon av selvkostregnskapet dersom hovedprinsippene blir forklart i selskapets årsrapport.
- Dersom det kreves inn større renovasjonsgebyr enn hva tjenestene koster skal merinntekten tilbakeføres abonnentene innen 5 år. Med tanke på fondsoppbyggingen de siste årene er det grunn til holde dette under spesiell oppsikt.
- Revisjonen mener at dagens ordning med doble sett av selvkostfond i kommuneregnskapene og FIAS sitt regnskap ikke er i tråd med rammeverket, og skaper en barriere mot innsyn og oversiktighet.
- Renovasjonsgebyret skal reflektere den enkelte kommunes kostnader. Etter revisjonens mening forutsetter FIAS sitt prinsipp om samme pris for samme tjeneste at selskapet kan dokumentere at de faktiske kostnadene er like store per abonnent, eller at det eventuelt finnes faglige grunner til en kostnadsutjevning.

Holdes de lovpålagte oppgavene for kommunal renovasjon adskilt fra selskapets konkurranseutsatte virksomhet på en måte som forhindrer krysssubsidiering?

Revisjonen har påpekt at fordeling av felleskostnader i integrerte selskaper i alminnelighet har noen gråsoner hvor det må brukes skjønn og anslag. Full sikkerhet for at det ikke skjer noen feilfordeling får man ikke uten at virksomhetene skilles i ulike selskaper.

Regelverket stiller bare krav om regnskapsmessig skille, og etter revisjonens mening følger FIAS de hovedprinsippene som er angitt i regelverket om separate regnskap og forholdsmessig fordeling av felleskostnader. Revisjonen har ikke funnet noen indikasjon på krysssubsidiering mellom selvkostområdet og konkurranseutsatt virksomhet.

Revisors anbefaling:

Revisjonen vil anbefale at FIAS bør:

- Sørge for at fordelingsnøkler for tidsbruken til daglig leder og hans stab blir bedre dokumentert
- Sørge for at alle fordelingsnøkler oppdateres i etterkalkylen slik at de reflekterer ressursbruken i regnskapsåret
- Forklare hovedprinsippene for selvkostregnskapet i selskapet årsrapport
- Holde under oppsikt at overskudd på selvkostregnskapet blir tilbakeført til abonnentene innen 5 år
- I samarbeid med eierkommunene utarbeide en løsning der den enkelte kommune enten har selvkostfond for husholdningsrenovasjon hos FIAS eller i kommune-regnskapet, og ikke begge steder
- Utrede prinsippet for den enkelte kommune, eller om ønsker om kostnadsutjevning for den enkelte kommune, eller om ønsker om

kostnadsutjevning eventuelt kan begrunnes faglig innenfor rammen av regelverket.

Saksvurdering:

Sekretariatet er av den oppfatning at Revisjon Fjell IKS har avgitt en grundig rapport i tråd med vedtak fattet i kontrollutvalgene.

Sekretariatet vil tilrå at kontrollutvalget slutter seg til revisors anbefaling.

Sekretariatets forslag til innstilling:

Rapporten oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Rapporten "Forvaltningsrevisjon av Fjellregionen Interkommunale Avfallsselskap" av 15. oktober 2018 tas til etterretning.

FIAS bør:

- Sørge for at fordelingsnøklerne for tidsbruken til daglig leder og hans stab blir bedre dokumentert
- Sørge for at alle fordelingsnøkler oppdateres i etterkalkylen slik at de reflekterer ressursbruken i regnskapsåret
- Forklare hovedprinsippene for selvkostregnskapet i selskapet årsrapport
- Holde under oppsikt at overskudd på selvkostregnskapet blir tilbakeført til abonnentene innen 5 år
- I samarbeid med eierkommunene utarbeide en løsning der den enkelte kommune enten har selvkostfond for husholdningsrenovasjon hos FIAS eller i kommune-regnskapet, og ikke begge steder
- Utrede prinsippet for den enkelte kommune, eller om ønsker om kostnadsutjevning for den enkelte kommune, eller om ønsker om kostnadsutjevning eventuelt kan begrunnes faglig innenfor rammen av regelverket.

Behandling:**Kontrollutvalgets innstilling:****Kommunestyrets vedtak:**

Kontrollutvalget i Os kommune

Deres ref:

Vår ref. OS2018126E

Dato: 16.10.2018

Forvaltningsrevisjon i Fjellregionen Interkommunale Avfallsselskap AS

Kontrollutvalget i Os kommune har sammen med 8 andre eierkommuner bestilt en forvaltningsrevisjon i Fjellregionen Interkommunale Avfallsselskap AS.

Formålet med prosjektet har vært å undersøke om FIAS etterlever regelverket for selvkostberegning, og at skillet mellom lovpålagte oppgaver og næringsvirksomhet håndteres på en betryggende måte. Gjennom en slik kontroll vil kommunen forsikre seg om at renovasjonsgebyrene blir korrekt beregnet, og at det ikke skjer noen krysssubsidiering mellom virksomhetsområdene som virker konkurransevridende.

Med utgangspunkt i formålet med forvaltningsrevisjonen har vi søkt å belyse følgende problemstillinger:

- *Oppfyller FIAS bestemmelser i lover, forskrifter og retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale renovasjonstjenester?*
- *Holdes de lovpålagte oppgavene for kommunal renovasjon adskilt fra selskapets konkurranseutsatte virksomhet på en måte som forhindrer krysssubsidiering?*

Vedlagt oversendes rapporten.

Svein Magne Evavold
Revisjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har ingen signatur.

Kopi: Os kommune

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	28.11.18	27/2018
Behandling av saken:				
Saksnr.: 27/18	Utvalg: Kontrollutvalget Kommunestyret		Møtedato: 28.11.18	

Årsplan 2019 for kontrollutvalget i Os

Saksdokumenter:

- Utkast til årsplan for 2019

Saksopplysninger:

Møter i kontrollutvalget holdes på de tidspunkt som er vedtatt av kontrollutvalget selv, eller når kontrollutvalgets leder finner det påkrevd eller minst 1/3 av medlemmene krever det. Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører i henhold Kommuneleien § 31.

Innkalling til møtet skal med høvelig varsel sendes utvalgets medlemmer, ordfører og kommunens oppdragsansvarlig revisor. Innkallingen skal inneholde en oversikt over de saker som skal behandles samt saksdokumenter.

Oppdragsansvarlig revisor, eller dennes stedfortreder, har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter og kan forlange sine uttalelser på møtet protokollert. Møteretten gjelder likevel ikke når sak som angår en revisors tilsetningsforhold behandles.

Ordfører har møte- og talerett.

Saksframlegg:

Sekretariatet foreslår at kontrollutvalget vedtar møteplan for 2019. Øvrige politiske organer i Os har ennå ikke behandlet møteplaner for 2019. Dette innebærer at den foreslåtte møtedato i mai, hvor regnskapet for Os kommune skal behandles, er noe usikker. Dette møtet er også avhengig av om regnskapet er ferdig til behandling.

Forslag til kontrollutvalgets møteplan / årsplan for 2018 følger vedlagt denne saken. Utkast til årsplan må ses på som en skisse over de aktiviteter kontrollutvalget vil ta for seg i løpet av året.

Kontrollutvalgets møter har i 2018 vært holdt i Os kommunehus, fortrinnsvis på onsdager med møtestart kl. 14:00. I forslag til møteplan har sekretariatet videreført ukedag og tidspunkt.

For samtlige eierkommuner i Kontrollutvalg Fjell IKS legges det i 2019 opptil fem ordinære møter i året, og for Os foreslås tre i første halvår og to i siste halvår.

Andre aktuelle datoer som er verdt å merke seg for kontrollutvalget er:

- 30. - 31. januar 2019 – NKRF's kontrollutvalgskonferanse. (Gardermoen)

- 4.-5. juni 2019 – Forum For Kontroll og Tilsyn arrangerer kontrollutvalgskonferanse. (Kristiansand)

Det er kommunevalg 9. september 2019 og det vil derfor være lite hensiktsmessig å fastsette datoer for høsten 2019. Siste møte for sittende utvalg må avholdes før konstituerende kommunestyremøte, så det er avhengig av når dette skal gjennomføres.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Årsplan for 2019 godkjennes.

Møter i 2019 gjennomføres i henhold til vedtatt årsplan:

- Møtene starter kl. 14:00
- Møtestedet er fortrinnsvis Os kommunehus
- Møtedatoene er:
 - Onsdag 23.01.19
 - Onsdag 20.03.19
 - Onsdag 02.05.19
 - September – sittende utvalg
 - November – neste periodes utvalg

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

Os kommune
Kontrollutvalget

Kontrollutvalgets årsplan for 2019

Vedtatt i kontrollutvalgets møte den 28.november 2018, Sak 27/18

INNHOLDSFORTEGNELSE

INNLEDNING	3
1 KONTROLLUTVALGET	3
1.1 KONTROLLUTVALGETS HJEMMEL	3
1.2 KONTROLLUTVALGETS ANSVARS OG ARBEIDSOMRÅDE	3
2 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET	4
2.1 MØTER I KONTROLLUTVALGET	4
2.2 REGNSKAPSREVISJON	4
2.3 FORVALTNINGSREVISJON	4
2.4 SELSKAPSKONTROLL	4
2.5 ANDRE OPPGAVER	5
2.5.2 ORIENTERING FRA POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE	5
2.5.3 BESTILLING FRA KOMMUNESTYRET	5
2.5.4 HENVENDELSER FRA PUBLIKUM	5
2.5.5 OPPFØLGING MED REVISORS ARBEID	5
2.5.6 OPPFØLGING AV SAKER	5
2.5.7 RAPPORTERING	5
2.5.8 ANNET	6
3 KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT 2019	6
4 PLAN FOR MØTEVIRKSOMHETEN I 2019	6
VEDLEGG - MØTEPLAN	7

INNLEDNING

Kommunestyret skal etter kommuneloven påse at kommunens virksomhet skjer innenfor rammene av lovverket og egne vedtak. Kommunestyret kan omgjøre vedtak av andre folkevalgte organer eller administrasjonen i samme utstrekning som disse kan omgjøre vedtaket selv. Kommunestyret har også ansvaret for at de kommunale regnskaper blir revidert på betryggende måte.

For å gjennomføre disse kontrolloppgavene skal kommunestyret velge et kontrollutvalg. Jfr. kommunelovens (koml.) § 76 og § 77.

Den delen av den kommunale egenkontrollen som utøves av kontrollutvalget må ikke forveksles med kommunens internkontroll. Kommunens internkontroll er rådmannens ansvar.

1 KONTROLLUTVALGET

Kommunestyret valgte i møtet den 29.10.15 et kontrollutvalg bestående av 5 faste medlemmer og 5 varamedlemmer. Den 15.03.16 fikk et av medlemmene fritak og kommunestyret foretok suppleringsvalg. Det er også i 2017 foretatt endringer i kontrollutvalgets sammensetning grunnet innvilget permisjon/fritak i fra politiske verv. Pr. 31.10.18 er utvalgets sammensetning slik:

Faste medlemmer				Varamedlemmer
Navn	Partigr.	Funksjon		Navn
Kai Inge Trøan	Ap	Leder		Halstein Kvangraven (Sp/Krf)
Jon Gunnar Rønningen	Sp/Krf	Nestleder		Hege Marie Brynhildsvoll (Ap)
Kari Marit Aasbø	Sp/Krf	Medlem		Ivar Egil Aas (sv)
Astrid Nyvoll	Sp/Krf	Medlem		
Mary Anne Bakos	Sv	Medlem		

Jon Gunnar Rønningen sitter i kommunestyret.

1.1 KONTROLLUTVALGETS HJEMMEL

Kontrollutvalgets arbeid er regulert av:

- Kommunelovens (KL) §§ 76 til 80
- Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner
- Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner

Kommunestyret kan i tillegg til de lovpålagte oppgaver og prosedyrer fastsette eget reglement for kontrollutvalget – som vil kunne gi nærmere regler for kontrollutvalget.

1.2 KONTROLLUTVALGETS ANSVARS OG ARBEIDSOMRÅDE

Kontrollutvalget er valgt for å ivareta kommunestyrets kontroll- og tilsynsansvar. Med unntak for kommunestyret selv, skal kontrollutvalget føre tilsyn og kontroll med hele den kommunale forvaltningen - inklusive de øvrige folkevalgte organer. Kontrollutvalgets arbeidsområde er derfor altomfattende.

En viktig del av kontrollutvalgets ansvar vil være å påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte (regnskapsrevisjon), og at det blir ført kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.

Kontrollutvalget skal videre påse at det blir gjennomført systematiske vurderinger knyttet til hvorvidt norsk lov og politiske vedtak etterleves, samt systematiske vurderinger av forvaltningens effektivitet, produktivitet og måloppnåelse (forvaltningsrevisjon). I tillegg skal kontrollutvalget påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper (selskapskontroll).

Kontrollutvalget skal ikke overprøve politiske prioriteringer fattet i samsvar med delegert myndighet.

2 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

2.1 MØTER I KONTROLLUTVALGET

Møtene i kontrollutvalget er åpne. Møtene vil være lukket i saker/orienteringer der lov- og regelverk hjemler taushetsplikt og lukket dør.

Kommunens ordfører og kommunens revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.

Det legges opp til 5 møter i 2019, se vedlegg.

2.2 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av loven og god kommunal revisjonsskikk. Kontrollutvalget skal følge opp eventuelle merknader og påpekninger fra revisor.

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse til kommunestyret vedrørende kommunens årsregnskap og årsmelding før formannskapet avgir sin innstilling.

2.3 FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon er hjemlet i KL § 77.4, og i forskrift om kontrollutvalg.

Kontrollutvalget skal i henhold til forskriftens § 10 minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon.

Planen skal være basert på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2019 ble vedtatt i kommunestyret i 2016, sak 64/16.

I henhold til planen er følgende område prioritert for forvaltningsrevisjon i 2019:
«Det regnskapsmessige skillet mellom drift og investering»

2.4 SELSKAPSKONTROLL

Selskapskontroll er hjemlet i KL § 77.5, og i forskrift om kontrollutvalg.

Kontrollutvalget skal i henhold til forskriftens § 13 minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for selskapskontroll. Planen skal være basert på en overordnet analyse.

Plan for selskapskontroll for perioden 2016-2019 ble vedtatt av kommunestyret i 2016, sak 63/17. Utvalget vurderer behov for kontroll årlig.

2.5 ANDRE OPPGAVER

Kontrollutvalget kan til enhver tid ta opp saker som ligger innenfor dets ansvars- og kompetanseområde.

2.5.2 ORIENTERING FRA POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE

Kontrollutvalget kan hos kommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene, jfr. KL § 77.7. Ved behov for ytterligere saksopplysninger, kan kontrollutvalget også innkalle administrasjonssjefen i forbindelse med behandling av saker i møtene.

Administrativ ledelse bør normalt være til stedet ved kontrollutvalgets møte når regnskap og årsberetning for foregående år skal behandles.

2.5.3 BESTILLING FRA KOMMUNESTYRET

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med forvaltningen på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalget ser positivt på bestillinger fra kommunestyret mht. saker og prosjekter kommunestyret ønsker at kontrollutvalget skal følge spesielt opp.

2.5.4 HENVENDELSER FRA PUBLIKUM

Kontrollutvalget kan ta imot henvendelser fra publikum, men kontrollutvalget er imidlertid ikke et klageorgan og har ikke avgjørelsesmyndighet på forvaltningsområdet.

Kontrollutvalget avgjør selv i hvilken form og grad henvendelser fra publikum skal følges opp.

2.5.5 OPPFØLGING MED REVISORS ARBEID

Kontrollutvalget er pålagt å holde seg orientert om revisors arbeid, og skal bl.a. påse revisjonsarbeidet utføres i henhold til god kommunal revisjonsskikk. Denne oppgaven blir ivaretatt med jevnlig orienteringer fra revisor. Oppgaven ivaretas også ved behandling av uavhengighetserklæringer og kvalitetsrapporter i fra NKRF.

Revisor er, med svært få unntak, alltid tilstede i utvalgets møter.

2.5.6 OPPFØLGING AV SAKER

Det ligger bl.a. til kontrollutvalget å føre tilsyn med at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp.

Kontrollutvalget vil en gang i året gå gjennom oppfølgingen av egne saker.

2.5.7 RAPPORTERING

Kontrollutvalget rapporterer årlig til kommunestyret om sin virksomhet.

Rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroller videresendes Kommunestyret til endelig behandling.

2.5.8 ANNET

Det er viktig at kontrollutvalget er gitt ressurser til å kunne holde seg oppdatert på sine arbeidsområder og med det kunne delta på kurs og konferanser som arrangeres både lokalt og nasjonalt.

Følgende konferanser bør vurderes:

- 30. - 31. januar 2019 – NKRF's kontrollutvalgskonferanse. (Gardermoen)
- 4.-5. juni 2019 – Forum For Kontroll og Tilsyn arrangerer kontrollutvalgskonferanse. (Kristiansand)

3 KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT 2019

Kontrollutvalget har utarbeidet forslag til samlet budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet, jf. sak 19/18. Kontrollutvalgets egen aktivitet, kjøp av sekretariatstjenester og kjøp av revisjonstjenester inngår i budsjettet.

Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og tilsynsarbeidet skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret.

4 PLAN FOR MØTEVIRKSOMHETEN I 2019

Se vedlegget for kontrollutvalgets møteplan. Denne gir en oversikt over behandling av faste saker.

Kontrollutvalget forbeholder seg retten til på eget initiativ å foreta endringer i planen og evt. gå inn på andre saker eller prosjekter som ikke er nevnt.

Endring av møteplan kan også bli nødvendig av hensyn til saksgang eller av andre årsaker.

VEDLEGG - MØTEPLAN

Temaer til behandling 2019		23. jan	20. mars	02.mai	september	november
Behandling av prosjektplan						x
Vurdering av selskapskontroll for 2019		x				
Gjennomgang av oppfølgingssaker		x				
Uavhengighetserklæring i fra revisjonen		x				
Status revisjonsarbeidet, orientering fra revisjonen			x			
Kontrollutvalgets årsmelding 2018		x				
Kontrollutvalgets årsmelding 2019					x	
Planlagte orienteringer fra administrasjonen	Økonomi			x		
	Restanseoversikt	x	x	x	x	x
	Oppvekst	x				
	Orientering om kommunens arbeid i forhold til nye personvernreglene					
Uttalelsene til årsregnskap/årsmelding 2018				x		
Dialogmøte med ordfører			x			
Rapport forvaltningsrevisjon						x
Kontrollutvalgets årsplan/møteplan for 2020						x
Budsjett for kontroll og tilsynsarbeidet 2020					x	
Andre orienteringer fra administrasjonen					x	

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	28.11.18	28/2018

Behandling av saken:

Saksnr.: 28/18
Utvalg: Kontrollutvalget

Møtedato:
28.11.18

Notat i fra Revisjon Fjell IKS

Saksdokumenter:

- Notat i fra revisor av 08.11.18

Saksframlegg:

I plan for forvaltningsrevisjon 2016 -2019 for Os kommune er forslaget til prosjekt for 2019 "Enkeltvedtak etter forvaltningsloven". Ved behandlingen av planen i kontrollutvalget og kommunestyret ble det imidlertid prioritert et prosjekt på "Det regnskapsmessige skillet mellom drift og investering". Bakgrunnen var at utvalget ønsket å undersøke hvorvidt kommunen følger regelverket når det gjelder det regnskapsmessige skillet mellom drift/investering.

Revisor skriver i sitt notat følgende:

«Os kommune har nå et moderat investeringsnivå og heller ikke prosjekter med stor risiko for feilvurderinger i forhold til drift -investering.

Vi foreslår derfor at det i 2019 gjennomføres forvaltningsrevisjon på "Enkeltvedtak etter forvaltningsloven". Det regnskapsmessige skillet mellom drift og investering kan isteden følges opp på en mindre ressurskrevende måte ved at det gjennomføres en utvidet regnskapsrevisjon med egen rapportering til kontrollutvalget.»

Kontrollutvalget er gitt myndighet til å foreta endringer i planperioden, samt å prioritere ressurser mellom gjennomføring av forvaltningsrevisjon i kommunen og i selskaper.

Revisjonen har oversendt forslag til prosjektplan for det foreslåtte forvaltningsrevisjonsprosjektet.

Sekretariatet mener det vil være fornuftig å følge revisors forslag til endring av prosjekt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner den framlagte prosjektbeskrivelsen av forvaltningsprosjektet " Enkeltvedtak etter forvaltningsloven" slik den foreligger.

Revisor bes om å gjennomføre en utvidet regnskapsrevisjon for å undersøke hvorvidt kommunen følger regelverket når det gjelder det regnskapsmessige skillet mellom drift og investering.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

Kontrollutvalget i Os

9. november 2018 11:16

Emne	Kontrollutvalget i Os
Fra	Svein Magne Evavold
Til	Torill Bakken
Kopi	Merete Lykken
Sendt	8. november 2018 13:53
Vedlegg	 R63 Os Prosjektpl...

Notat til kontrollutvalget i Os - forvaltningsrevisjon 2019

I plan for forvaltningsrevisjon 2016 - 2019 var forslaget til prosjekt for 2019 "*Enkeltvedtak etter forvaltningsloven*". Ved behandlingen av planen i kontrollutvalget og kommunestyret ble det prioritert et prosjekt på "*Det regnskapsmessige skillet mellom drift og investering*".

Os kommune har nå et moderat investeringsnivå og heller ikke prosjekter med stor risiko for feilvurderinger i forhold til drift - investering.

Vi foreslår derfor at det i 2019 gjennomføres forvaltningsrevisjon på "*Enkeltvedtak etter forvaltningsloven*". Det regnskapsmessige skillet mellom drift og investering kan isteden følges opp på en mindre ressurskrevende måte ved at det gjennomføres en utvidet regnskapsrevisjon med egen rapportering til kontrollutvalget.

Vedlegger vårt forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjon i 2019.

Med vennlig hilsen

Revisjon Fjell IKS

Svein Magne Evavold
revisjonssjef

Telefon 91 30 77 12 Epost: svein.magne.evavold@revisjonfjell.no

Hovedkontor:

Postadresse: Revisjon Fjell IKS, Rytrøa 14, 2550 Os i Østerdalen

Prosjektplan

Prosjekt R63:

Kommune:

Enkeltvedtak etter forvaltningsloven

Os

Bakgrunn

Kontrollutvalget i Os kommune har vedtatt plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2019 som er godkjent av kommunestyret. Enkeltvedtak etter forvaltningsloven prioriteres som tema for forvaltningsrevisjon i 2019.

Kommunens plikt til å yte forsvarlige helse- og omsorgstjenester følger av helse- og omsorgstjenesteloven, mens innbyggernes korresponderende rett til tjenestene er regulert av pasient- og brukerrettighetsloven. Sistnevnte gir pasienter og brukere rettskrav på nødvendig hjelp med en forsvarlig standard, basert på en individuell helse- og sosialfaglig behovsvurdering. Begge lovene bygger på at det skal fattes enkeltvedtak om hvilke tjenester som skal ytes. Rettssikkerheten i saksbehandlingen er viktig. Den skal verne innbyggerne mot usaklig forskjellsbehandling og vilkårlig bruk av offentlig myndighet. Idealene om upartiskhet, partsdeltakelse, innsyn og overprøvingsmuligheter skal sikres. I forvaltningsloven kommer disse idealene til uttrykk som krav om saksbehandling, begrunnede vedtak og klagemulighet.

For tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-2 første ledd nr. 6, 3-6, og 3-8 gjelder forvaltningslovens regler om enkeltvedtak jf. Pasient og brukerrettighetsloven § 2-7 andre ledd.

Enkeltvedtak

Enkeltvedtak er en sentral del av forvaltningens myndighetsutøvelse. Vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer skal følge saksbehandlingsreglene for enkeltvedtak slik de er angitt i forvaltningslovens kapittel IV-VI. Dette til forskjell fra vedtak som er rettet mot et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer. Dersom sakene ikke forberedes og behandles etter de reglene som der er angitt, kan vedtakene være ugyldige. Et enkeltvedtak må alltid være gjenstand for en konkret og individuell vurdering.

Bestemmelsene om enkeltvedtak i forvaltningslovens kapittel IV-VI er utslag av fire hovedprinsipper:

- *Undersøkelsesprinsippet.* Før vedtak fattes skal saken være tilstrekkelig opplyst. Forvaltningsorganet har ansvar for å innhente alle opplysninger som har betydning for saken.
- *Prinsippet om rett til imøtegåelse.* Partene skal ha anledning til å gjøre seg kjent med saken, komme med sine anførsler og gis mulighet til å klage.
- *Framdriftsprinsippet.* Forvaltningen plikter å utrede saken og treffe vedtak så raskt som mulig.
- *Grunngiingsprinsippet.* Forvaltningen skal grunngi sine vedtak samtidig med at de treffes.

Forvaltningsloven inneholder viktige rettsikkerhetsgarantier for den enkelte i møtet med offentlig forvaltning. Disse blir i noen tilfeller supplert med tilleggsbestemmelser i særlover. I helse- og omsorgstjenestelovens § 2-2 fremgår det at forvaltningsloven gjelder for kommunens virksomhet, men at særlige bestemmelser kan følge av lovens egne bestemmelser eller pasient- og brukerrettighetsloven. Unntakene fra forvaltningsloven er begrunnet med at helse- og omsorgslovgivningen har særlige regler som sikrer at pasientenes og brukernes interesser blir ivaretatt når det gjelder informasjon, medvirkning og rett til å klage.

Formål

Formålet med prosjektet er å undersøke om saksbehandling og vedtak for helse- og omsorgstjenester er i samsvar med krav i forvaltningsloven, særlover og de kriterier kommunen selv har vedtatt.

Hvis avvik avdekkes, å bidra til at rutiner og praksis forbedres.

Avgrensning

Prosjektet avgrenses til å se på saksbehandling og enkeltvedtak fattet i henhold til helse- og omsorgstjenesteloven innenfor tjenesteområdene pleie- og omsorg inkludert tiltak for funksjonshemmede. Prosjektet avgrenses videre til bare å undersøke om saksbehandlingen har skjedd korrekt, og ikke hvordan den blir opplevd av de som har søkt om tjenester.

Omfanget av enkeltvedtak for helse- og omsorgstjenester er stort, og videre avgrenser vi prosjektet til å se på enkeltvedtak i en begrenset tidsperiode.

Metode

Prosjektbeskrivelsen godkjennes i forkant av kontrollutvalget. Det sendes oppstartbrev til rådmannen der vi varsler om oppstart av prosjektet og vi ber om kontaktpersoner i kommunen for videre oppfølging gjennom forvaltningsrevisjonen. Prosjektet

gjennomføres med dokumentinnsamling, intervju/samtaler og dokumentanalyse.

Tidsforbruk

Anslår tidsforbruk til 20 dv i 2019 og at prosjektet avsluttes og presenteres for kontrollutvalget i løpet av 2019.

Problemstillinger:

1. Er saksbehandlingen i samsvar med forvaltningsloven, særlover og egne kriterier?
2. Er alle relevante dokumenter journalført?
3. Er klagesaker behandlet riktig?

Revisjonskriterier:

Revisjonskriterier er en samlebetegnelse for de krav og forventninger som benyttes for å vurdere tilstanden på områder som er gjenstand for undersøkelse.

Revisjonskriteriene er uttrykk for en norm eller et ideal for hvordan tilstanden bør være på det reviderte området og danner også et naturlig utgangspunkt for revisjons anbefalinger.

Revisjonskriterier hentes fra lover, forskrifter, forarbeid, rettspraksis, politiske vedtak, administrative retningslinjer, mål og føringer osv. Revisjonskriteriene konkretiseres nærmere i tilknytning til behandlingen av hver enkelt problemstilling.

Revisjonskriteriene for denne undersøkelsen vil utledes fra:

1. Forvaltningsloven
2. Helse- og omsorgstjenesteloven
3. Pasient- og brukerrettighetsloven
4. Veileder for saksbehandling IS-2442
5. Arkivforskriften
6. Kriterier for Os kommune

Bestemmelser i forvaltningsloven

§ 6 – habilitet. Habilitetskravet innebærer at personer som har en særlig personlig tilknytning til saken eller dens parter, ikke skal delta i behandlingen av den.

§ 11 – veiledningsplikt. Kommunen har plikt til å gi den veiledningen som er nødvendig for at partene skal kunne ivareta sine rettigheter på best mulig måte.

§ 11 a – saksbehandlingstid, foreløpig svar. Saken skal forberedes og avgjøres uten ugrunnet opphold. Dersom det må forventes at det tar uforholdsmessig lang tid, skal det snarest mulig gis et foreløpig svar hvor det så vidt mulig skal angis når svar kan forventes.

§ 17 – *utrednings- og informasjonsplikt*. Saken skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

§ 18 – *partsinnsyn*. Parter i saken har rett til å få innsyn i sakens dokumenter.

§ 23 – *skriftlighet*. Vedtaket skal være skriftlig.

§ 24 – *grunngeving*. Et enkeltvedtak skal grunngis. Begrunnelsen skal gis samtidig med at vedtaket treffes.

§ 25 – *begrunnelsens innhold*. Begrunnelsen skal vise til de reglene og de faktiske forhold som vedtaket bygger på. De hovedhensyn som har vært avgjørende for skjønnsutøvelsen bør nevnes.

§ 27 – *underretning om vedtaket*. Partene skal underrettes om vedtaket så snart som mulig. Det skal gis opplysninger om klageadgang, klagefrist, klageinstans og den nærmere fremgangsmåten ved klage. Det skal informeres om retten til partsinnsyn som følger av lovens § 18.

§ 28 – *vedtak som kan påklages*. Enkeltvedtak kan påklages av en part til det forvaltningsorganet som er nærmest overordnet organet som har fattet vedtaket.

Klageadgang i henhold til lov om kommunale helse- og omsorgstjenester

§ 2-2 – *forholdet til forvaltningsloven*. Forvaltningslovens regler gjelder for kommunens helse- og omsorgstjenester.

§ 4-2 a – *om informasjon*. Kommunen skal sørge for at det gis slik informasjon som pasient og bruker har rett til å motta etter pasient- og brukerrettighetslovens § 3-2.

Lov om pasient- og brukerrettigheter

§ 2-1 a – *rett til nødvendig hjelp fra kommunens helse- og omsorgstjeneste*. Bestemmelsen gir pasienter og brukere rettskrav på nødvendig hjelp med en forsvarlig standard, basert på en individuell helse- og sosialfaglig behovsvurdering.

§ 2-1 d – *rett til personlig brukerstyrt assistanse*. Med visse begrensninger har personer under 67 år med langvarig og stort behov for personlig assistanse rett til å få tjenesten organisert som BPA,

§ 2-1 e – *rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særlig tilrettelagt for heldøgns tjenester*. Pasienten eller brukeren har rett til slik tjeneste dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre nødvendige og forsvarlige tjenester.

§ 2-7 – *forvaltningslovens anvendelse*. Avgjørelser etter helse- og omsorgstjenestelovens § 3-2 første ledd nr. 6 bokstavene a-c, § 3-6 og § 3-8 krever enkeltvedtak dersom tjenesten er ment å vare i mer enn to uker. Dette omfatter:

- helsetjenester i hjemmet
- personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt,
- plass i institusjon, herunder sykehjem

- nødvendig pårørendestøtte, herunder opplæring og veiledning, avlastningstiltak og omsorgsstønad

- Brukerstyrt personlig assistanse

§ 3-1 - *pasientens eller brukerens rett til medvirkning*. Tjenestetilbudet skal så langt som mulig utformes i samarbeid med pasient og bruker. Det skal legges stor vekt på hva pasient og bruker mener ved utforming av tjenestetilbud.

§ 3-2 - *pasientens og brukerens rett til informasjon*. Pasient og bruker skal ha den informasjon som er nødvendig for å få tilstrekkelig innsikt i tjenestetilbudet og for å kunne ivareta sine rettigheter på best mulig måte.

§ 7-2 - *klage*. Klager på vedtak etter loven skal behandles av Fylkesmannen. Klagen sendes til kommunen, som skal vurdere om det er grunnlag for å gjøre endringer i vedtaket.

§ 7-5 - *frist for å klage*. Klagefristen er fire uker etter at den som har klagerett fikk eller burde ha fått tilstrekkelig kunnskap til å fremme en klage.

Veileder for saksbehandling

Helsedirektoratet har utgitt en veileder IS-2442 for saksbehandling for tildeling av tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-2 første ledd nr. 6, 3-6 og 3-8. Veilederen ble førts utgitt 02/2016 og er oppdatert 07/2017.

Forskrift om offentlige arkiv

§ 9 - *journalføring*. Alle inngående, utgående og organinterne saksdokument som er av relevans for saksbehandlingen skal journalføres.

§10 - *opplysninger i journaler*. Journalføringen skal skje på en måte som gjør det mulig å identifisere dokumentet.

Kriterier i Os kommune

Forskrift for tildeling av langtidsopphold og helse- og omsorgstjenester i institusjon, vurderingsmomenter og vurderingslister m.m. i Os kommune

Os kommune har vedtatt *Forskrift for tildeling av langtidsopphold og helse- og omsorgstjenester i institusjon, vurderingsmomenter og vurderingslister m.m.* Forskriften er vedtatt av kommunestyre 29.06.2017 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. § 3-2 a, andre ledd, jf. lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter § 2-1 e.

Formålet i forskriften beskrives i § 1 og lyder slik:

Formålet med forskriften er å sikre rettsstillingen for pasienter med omfattende

tjenestebehov når det gjelder retten til botilbud og helse - og omsorgstjenester fra kommunen.

Forskriften skal tydeliggjøre hvilke vurderingsmomenter Os kommune legger til grunn for tildeling av langtidsopphold i sykehjem.

Forskriften skal videre tydeliggjøre hvordan Os kommune skal følge opp personer som står på vurderingsliste til langtidsopphold i sykehjem.

Momenter som skal inngå i vurderingen av tildeling av langtidsopphold i sykehjem og mulighet til å få stå på vurderingsliste til langtidsopphold i sykehjem er beskrevet i § 6: *Om pasient får tildelt langtidsopphold i sykehjem, beror på en helhetsvurdering der blant annet følgende momenter inngår:*

- a) Hvilke typer helse- og omsorgstjenester det er behov for, og hvor omfattende, sammensatt og varig behovet for helse - og omsorgstjenester er,*
- b) om det er nødvendig med tjenester, tilsyn eller tilstedeværelse gjennom hele døgnet eller med korte mellomrom,*
- c) om pasienten har alvorlig kognitiv svikt,*
- d) pasientens evne til selv å tilkalle hjelp,*
- e) om alternativer til langtidsopphold i sykehjem er prøvd ut eller vurdert og ikke funnet hensiktsmessig eller forsvarlig, herunder korttidsopphold i sykehjem, rehabiliteringstiltak, helse - og omsorgstjenester i hjemmet, dagtilbud, forebyggende tjenester, tilrettelegging av hjemmet eller omgivelsene, hjelpemidler, tekniske løsninger og velferdsteknologi, frivillig bistand fra nærstående og avlastning,*
- f) om pasienten uten endring av bosituasjonen risikerer å komme til skade eller å få sin helsetilstand eller funksjonsevne forverret, eventuelt om flytting kan virke skadeforebyggende eller bidra til at vedkommende får mulighet for å forbedre sin helsetilstand eller funksjonsevne,*
- g) hensynet til andre personer, herunder om pasienten er til fare for andre, og*
- h) om geografiske forhold gjør det uhensiktsmessig å gi tjenester der pasienten bor.*

Dersom langtids opphold i sykehjem etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten nødvendige og forsvarlige helse - og omsorgstjenester, skal slikt opphold tildeles umiddelbart. Pasienten kan i slike tilfeller ikke settes på vurderingsliste. Pasienter som er best tjent med et slikt bo - og tjenestetilbud, men som faglig vurderes til ikke å måtte ha tilbudet umiddelbart, settes på vurderingsliste. De som står på vurderingslista vil bli vurdert ved ledighet, og den med størst behov tildeles plass først.

Kriterier for tildeling av øvrige helse- og omsorgstjenester

Os kommune har ikke vedtatt egne kriterier for tildeling av øvrige helse- og omsorgstjenester. Tjenestebeskrivelser for hjemmesykepleie og hjemmehjelp er vedtatt av kommunestyret 14.02.2013.

Os, 8. november 2018

Svein Magne Evavold
Revisjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har ingen signatur.

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	28.11.18	29/2018

Behandling av saken:

Saksnr.: 29/18
Utvalg: Kontrollutvalget

Møtedato:
28.11.18

Orienteringssak

Sekretariatet vil presentere følgende orienteringssak i møtet:

- Orienteringssak 1: – Kontrollutvalgskonferanse 2019
NKRF inviterer til den årlige kontrollutvalgskonferansen på Gardermoen 30.-31. januar 2018. Påmeldingsfrist er satt til 18. desember.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling og vedtak:

Invitasjon til NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2019

14. november 2018

11:18

Emne	Invitasjon til NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2019
Fra	Bjørn Bråthen
Til	Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)
Sendt	12. november 2018 14:40

Til NKRFs medlemmer m.fl.

Vi har gleden av å invitere til **NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2019**. Hovedtemaene på konferansen blir:

- **Tolgasaken**
- **Ny kommunelov**
- **Bruk av offentlige midler**
- **Boligbyggsaken i Oslo**
- **Personvern**

På konferansen vil du møte:

- **Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland**
- **Anne Grosvold, møteleder dag 1**
- **VG-journalistene som har jobbet med Tolgasaken**
- **Marit Gilleberg, leder av kontrollutvalget i Tolga**
- **Rune Fjeld, ass. fylkesmann i Hordaland**
- **Erland Aamodt, utredningsleder i KMD**
- **Profilerte «gravejournalister» fra Aftenposten, Nrk og DN**
- **Ola Kvisgaard, leder av kontrollutvalget i Oslo**
- **Camilla Nervik, fagdirektør i Datatilsynet**
- **Tone Sofie Aglen, politisk redaktør i Adresseavisen**

Påmeldingsfristen er **18. desember**. Vi forventer som vanlig stor deltakelse og oppfordrer alle til å være tidlig ute med påmeldingen.

Konferansen arrangeres for 15. gang i 2019. Tidspunktet er **30. - 31. januar 2019**, og stedet er det samme som tidligere - **The Qube** ved siden av Clarion Hotel & Congress Oslo Airport og Comfort Hotel RunWay på Gardermoen.

Du finner nærmere informasjon om programmet, priser og påmelding på våre [nettsider >>](#)

Vel møtt til **Kontrollutvalgskonferansen 2019!**

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	28.11.18	30/2018

Behandling av saken:

Saksnr.: 30/18
Utvalg: Kontrollutvalget

Møtedato:
28.11.18

Åpen post

Saksdokumenter:

- Ingen

Saksframlegg:

Kontrollutvalget innførte i forrige periode en sak ved navn "Åpen post" på kontrollutvalgets møter.

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget bør/kan/må ta tak i.

På grunn av sakens karakter, kan det være mulig at møtet må lukkes dersom det skal behandles taushetsbelagte opplysninger, jf Offentlighetslovens § 13.

Kontrollutvalgets behandling: